

tilstaar, at jeg ikke veed, om det var Alvor eller Ironi. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgtreds indledede sine Betragtninger med den Bemærkning, at den Overtro udbredtes mere og mere, at der ikke anvendes tilstrækkeligt til Forvaret, og at dette er Rigsdagens Skyld. At man ofte hører saadanne Udtalelser, er ganske vist; men jeg har aldrig delt denne Opfattelse, naar den fremsattes ganske i Almindelighed, og jeg har derfor mødt den med Protest, hvor den er kommen frem. Men ganske vist er der et Omraade, paa hvilket der hidtil Intet er ydet, men naar Anten herfor kastes over paa Rigsdagen, saa er dette ikke berettiget. Der siges saaledes i en Adresse — jeg gjengiver Tanken, om end ikke Ordene —: Nar for Nar gaa hen, uden at Folkets kaarne Mænd kunne blive enige om Befæstningsagen. Mange gjentage dette og rette særlig Anten mod Folkethinget. Som Medlem af dette Thing vil jeg værge Folkethinget mod denne Beskyldning. Det er ikke Folkethingets Skyld, at Kjøbenhavns Befæstning ikke er bleven vedtagen, thi den har aldrig været forelagt af den nuværende Regjering. Da Regjeringen i 1875 traadte til, forelagde den et Befæstningsforslag. Der laa en smul Tanke deri, thi det saae ud som et Forsøg fra Regjeringens Side paa ved at reise den nationale Fane at faae os ud over den døde Tid, hvori vi havde levet i mange Aar. Og det er sikkert, at var det lykkelig Regjeringen at gennemføre Befæstningsagen, vilde den vistnok med Lethed være kommen ud over mange af de andre Sager, som have ligget os imellem i Marenens Løb. Det gjaldt kun om at fare med Lempe, og det Bællage-ligste, man kunde gjøre, var at gjøre Befæstningsagen til et politisk Kampspørgsmaal. Jeg tør sige — og det vide mine Kolleger, som dengang sad her i Thinget — at det ikke var Folkethingets daværende Høres Ønske at blive opløst paa Befæstningsagen; thi dels saae vi meget godt, at Sagen kunde lide ved at gjøres til et politisk Kampspørgsmaal, men vi vidste tillige, at Sagen ikke var moden til at bringes ud i Befolkningen — Mange havde dengang ikke tænkt paa Forsvarsagen end sige paa Maaden, hvorpaa den skulde gennemføres —, og vi vidste endelig, at Sagen i altsort høi Grad kunde misbruges. Det skete, den blev misbrugt. Om Oplosningens Resultat behøver jeg ikke at tale, Høire var forberedt paa et Nederlag, om end ikke i saa høi Grad, som det skete; og vil man et Bevis herfor, vil jeg minde om, at Folkethingets Høres daværende

Ordfører, der nu sidder som Kultusminister i Regjeringen, før Oplosningen udtalte, at man Intet ventede sig af en første Oplosning, men at, gif man først ind paa denne Vej, saa kunde et Resultat først naaes igjennem gjentagne Oplosninger. Men dette kom ikke. Efter den overordentlige Samling i 1876 og fra 1876 indtil nu er der ikke forelagt Folkethinget noget som helst Lovforslag om Kjøbenhavns Befæstning eller Befæstninger overhoved, saa at, naar der ikke er vedtaget nogen Lov, kan man ikke med Rette bebreide Folkethinget dette, thi Regjeringen har jo ikke forelagt noget Lovudkast til Vedtagelse. Men da Marenne gif, og da denne Sag gjen-nem den første Oplosning var bleven et politisk Kampspørgsmaal, saa traadte endel alvorlige Mænd sammen, for at bringe den ud fra denne Vej og hævde dens neutrale Karakter. Det var Anledningen til, at Forsvarsforeningerne bleve dannede, og da man fra disse Foreningers Møder banlyste den Partipolitit, som ellers stiller os ad, for kun at arbejde til Fædrelandets Bedste, gjorde man det muligt for Hærens og Flaadens Officerer at deltage i disse Møder og søge at sprede Lys over Sagen. Det ærede Medlem fra Aarhus sagde, at det var en stor Feil, naar man bildte sig ind, at man paa disse Møder kunde undgaa at komme ind paa Politit. Det er rigtigt, naar man med Politit mener, at man ikke kan undgaa at komme ind paa Landets militærpolitiske Stilling, thi der kan ikke fremsættes nogen Forsvarsplan uden paa et militærpolitisk Grundlag. Denne Sagens politiske Side er man ogsaa bestandig kommen ind paa ved Møderne, derimod har man med fuld Føie holdt Alt ude, som vedrører Partipolitit, Folkethingsparlamentarismen, Thingenes Ligeberettigelse eller hvad alt det Andet er, som stiller os ad. Dette har ført til, at disse Møder have gaaet deres, jeg tør sige, stille og rolige Gang; Folk fra alle politiske Leire have villig givet Møde, have hørt paa, hvad der blev sagt, og de stedsfundne Diskussioner have utvivlsomt bidraget til at klare Anskuelserne. Hvad Foredragsholderne angaar, da kaldte det ærede Medlem fra Middehøi (Monrad), som talte igaar, dem „unge Mænd“. Ja, ganske vist findes der blandt de Officerer, som have reist ud, unge Mænd, men naar de have tænkt grundig over Sagen, have de dog ogsaa Lov til at tale med; men den langt overveiende Del af de Officerer, som have deltaget i disse Møder, tør jeg sige, er Mænd, som, om end de ikke Alle have deltaget i